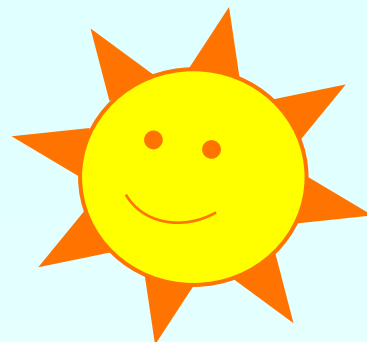

**Mateřská škola
„SLUNÍČKO“
Vodňany s.r.o.**

Smetanova 902/II, 389 01 VODŇANY,
IČ: 608 75 607, IZO: 600 000 516,
tel: 383 382 347, e-mail: MS.Slunicko@seznam.cz, www.slunickovodnany.cz
obchodní rejstřík Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. C 16502

Třídní vzdělávací program

Vodňany 1. září 2015

Tento program vzdělávání vznikl na podkladě Školního vzdělávacího programu Mateřské školy „Sluníčko“ Vodňany s.r.o. a je jeho nedílnou součástí.

Obsah :

1. Charakteristika Třídního vzdělávacího programu MŠ Sluníčko Vodňany (TVP MŠ Sluníčko)

- Obecná charakteristika

2. Tématické bloky TVP MŠ „Sluníčko“

Podzim

- Září:
- Říjen:
- Listopad:

Zima

- Prosinec:
- Leden:
- Únor:

Jaro

- Březen:
- Duben:
- Květen:

Léto

- Červen:

1.

Charakteristika Třídního vzdělávacího programu MŠ Sluníčko Vodňany:

Třídní vzdělávací program v MŠ Sluníčko (TVP) je samostatný pracovní dokument. Představuje plán činností pro třídu rozvržený na časové úseky a je součástí ŠPV MŠ Sluníčko.

TVP se týká se především konkrétních cílů a činností z jednotlivých oblastí rozvoje uvedených ve Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání (RPV PV) a je v souladu s cíli RVP PV, které pedagog postupně v rámci témat či podtémat naplňuje, rozpracovává konkrétní činnosti a prostředky k jejich realizaci. Náročnost konkrétních činností si přizpůsobuje věku a možnostem dětí. TVP je zpracován v podobě, která odpovídá požadavkům stanoveným ve ŠPV a která vyhovuje práci pedagogů naší MŠ.

TVP si zpracovávají pedagogičtí pracovníci společně a každý samostatně si dělá vlastní denní nebo týdenní přípravy činností s dětmi podle vlastního uvážení a potřeb dětí. Plán obsahuje tématické bloky, které jsou dále rozpracovávány do jednotlivých podtémat a následují příklady činností, které jsou dětem nabízeny. **Výsledkem celého snažení v oblasti plánování má být spokojené dítě, které si má uvědomovat svou vlastní osobnost ve společenství ostatních lidí a má se stát citlivým ochráncem životního prostředí.** Součástí přípravy TVP je hodnocení vzdělávání a využití zjištěných informací a výsledků. Pedagogové sledují a hodnotí, jak se děti cítily (hodnotí činnosti a metody), co se naučily (dovednosti, znalosti, myšlenkové operace apod.), co se povedlo a co se nepovedlo a proč (co bylo rizikovým faktorem), a to jak na úrovni třídy, tak u jednotlivých dětí. Podle toho se plán upravuje. O průběhu i výsledcích vzdělávání (ve skupině či u jednotlivých dětí) si vedou pedagogové poznámky, kterých dále využívají .

Vize:

„Nejlepší vizitkou naší činnosti je spokojené dítě – spokojený rodič – spokojení zaměstnanci“

2. Tematické bloky TVP MŠ Sluníčko a jednotlivá témata

PODZIM

Září

Konkrétní cíle na měsíc září:

- seznámení dítěte s prostředím mateřské školy, s dětmi, s dospělými, se kterými se bude každý den v MŠ setkávat
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- uvědomování si sounáležitosti s kolektivem, uvědomování si vlastní osobnosti mezi ostatními dětmi a dospělými v kolektivu
- respektování dospělých osob, které nejsou součástí rodiny dítěte, získávání důvěry dospělých
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování apod.)
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí

Činnosti na měsíc září:

„Dítě a jeho tělo“ - oblast *biologická*

- zaujmout děti zpěvem a hrou na hudební nástroj – písňe podle vlastního výběru dětí, které jim doma zpívá maminka, babička, tatínek sourozenec atd., učit je zpívat rytmicky přesně, výrazně a čistě
- procvičovat lokomoční činnosti- chůze, běh, poskoky, lezení, běh podle hudby a podle pokynů učitelky – „sportovci u nás v rodině“
- hudebně pohybové činnosti- soulad rytmu a hudby s pohybem v písňových hrách
- hudební činnosti- hry s písni, využití rytmických nástrojů při doprovodu písni, zařazování nových hudebně pohybových her
- překážková dráha- zdolávání překážek různými způsoby, kolení míče ve dvojicích, v řadách, v různých polohách, volně v prostoru
- seznamovat děti se správnými návyky zdravého životního stylu – ovoce, zelenina, vaření ovocného čaje, který si děti přinesly z domova, ochrana zdraví před nachlazením apod.

„Dítě a jeho psychika“ - oblast *psychologická*

- seznamovací a adaptační hry – hry na téma „jak se jmenuji“, „kdo je můj kamarád“, „kdo nám dnes chybí“ apod.
- rozhovory nad obrázky a fotografiemi – reakce na dotaz, vytváření vět, samostatný projev
- získávání pojmů o číselné řadě – „Kolik nás je?“
- na základě veršů pracovat s grafickým materiálem – grafomotorické hry např. „malujeme jablíčko“, „mašličky pro draka“, „kouř z komína“
- zdokonalovat sluchové rozlišovací schopnosti, sluchové hry (zvuky živé a neživé přírody), zjišťování vad výslovnosti a práce s nimi, říkadla a básně s tématem podzimu
- práce s literárními texty – poslech, dokončení textu podle vlastní fantazie, řešení zápletky v příběhu)
- básně s tematikou podzimu (využívat některé vhodné texty z knihy „Brousek pro tvůj jazýček“), určování hlásky na začátku slova
- popis vzájemné polohy předmětů s použitím termínů před, za, vedle, vpředu, vzadu, blízko, daleko apod.

„Dítě a ten druhý“ - oblast *interpersonální*

- znát své jméno a příjmení, věk, adresu svého bydliště (rozlišit podle věku dítěte individuálně rozsah znalostí) a jak se jmenuje mateřská škola kam chodí
- poznat svou značku
- vytváření pravidel ve třídě (najít si své místo u stolečku, neskákat si do řeči, dělit se o hračky, uklízet hračky na svá místa, umět požádat o pomoc dospělého i staršího kamaráda apod.)
- vytváření pocitu sounáležitosti s rodinou (uvědomění si tohoto pocitu), úloha dítěte a dospělého v rodině, umět pojmenovat členy svojí rodiny, úloha jednotlivých členů rodiny
- námětové hry a činnosti např. „Na rodinu“, „Na princeznu“, „Na zvířátka“ apod.
- výtvarné zachycení členů rodiny – kresba, malba

„Dítě a společnost“ - oblast *sociálně kulturní*

- seznámit se se všemi prostory ve škole, se všemi hračkami a dostupnými pomůckami ve třídě
- spontánní zapojování do her navozovaných v průběhu celého dne
- poslech pohádek, které jsou pro děti již známé a mohou se samostatně zapojit do jejich reprodukce
- společná návštěva kulturních akcí – divadlo, výstava apod.
- dramatizující a společné hry s cílem poznávání rozdílných společenských rolí (dítě, rodič, žák, učitelka, role dané profesí nebo pohlavím)
- citlivé vnímání barev a jejich odstínů – hry s barevnými skvrnami, využití prstových barev – hledání podoby věcí ve vzniklých tvarech
- učit děti pracovat s modelovací hmotou- „pečení koláčů“ – využívat přírodnin při zdobení výrobků

„Dítě a svět“ - oblast *enviromentální*

- seznamovat děti se střídáním ročních dob – využívat vlastních zkušeností dětí- pojmenovávat charakteristické znaky podzimní přírody podle vlastního pozorování (např. déšť, vítr, mlha, slunce, mraky, chlad atd.)
- sbírání dozrávajících přírodnin (šípky, jeřabiny, žaludy, kaštiny, květy některých rostlin apod.)
- pracovní činnosti a hry s přírodním materiálem – „korálky pro princeznu“ (navlékání jeřabin), „zoologická zahrada“ (zvířátka z kaštanů a žaludů), „závěsy“ (ze šípků, listů)
- pozorování rostlin při pobytu venku, využívat zahrady při pozorování některých druhů ovocných stromů, květin a stromů rostoucích v lese
- seznamovat děti s názvy některých pozorovaných stromů, keřů a květin, s názvy jejich částí (barva, vůně, stonek, list, květ)
- výtvarné zachycení pozorovaných stromů nebo květů – využití kombinovaných technik (vytrhávání, lepení, dokreslování, kolorování), ztvárnění podzimních činností na polích (vybírání brambor, sklizeň zeleniny apod.)

Říjen

Konkrétní cíle na měsíc říjen:

- vést děti k radosti z pobytu v mateřské škole
- rozvíjet v dětech tvořivou aktivitu a fantazii, učit je odhadnout své síly při plnění úkolů
- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvíjet vytváření citových vztahů k okolí – hledání kamarádů, důvěra v dospělé osoby v mateřské škole, rozvoj tolerance a přizpůsobivosti k ostatním
- rozvíjení estetického cítění- práce s přírodními materiály
- rozvíjení řečových dovedností- práce s vadami řeči, samostatný řečový projev

Činnosti na měsíc říjen:

„Dítě a jeho tělo“ - oblast *biologická*

- určovat pojmy vpravo, vlevo na vlastním těle – kočičky půjdou doprava, pejskové doleva apod.
- překračování překážek, střídání běhu a chůze, běh za vedoucím dítětem, koulení míče v prostoru, hry s námětem domácích a hospodářských zvířátek
- hry na rychlou reakci se změnou tempa, chůze a běhu nebo směru pohybu, běh a chůze ve dvojicích, pohybové hry se zpěvem nebo říkadlovou melodií
- rozvíjet grafický tvar lidské figury v určené dějové situaci, pokusit se zachytit charakteristické rysy postavy
- hry na cvičení vytrvalosti a soustředění – skládání puzzle, skládání obrázků z nepravidelných tvarů, konstruování ze stavebnic podle předlohy i podle vlastní fantazie
- relaxační a uvolňovací cviky ve spojení s hudebním doprovodem – relaxační hudbou
- charakteristické znaky vymyšlené neexistující postavy (podoba, barevnost, vlastnosti)- rozhovor o neexistující postavě se zapojením fantazie a představitivosti dětí (popis osobnosti)

„Dítě a jeho psychika“ - oblast *psychologická*

- seznamování s hrdiny pohádek, porovnávání jejich charakterů, pojmenovávat rozdíly mezi nimi
- vymyšlení nových textů a pohádkových příběhů (pohádka o skřítkovi Podzimáčkovi)
- dramatizace pohádek podle výběru dětí (nejoblíbenější pohádka, kterou mi maminka čte před spaním), vymyšlení pohádek podle vlastní fantazie
- samostatný doprovod na hudební nástroje, rytmické nástroje – zpívání podle vzoru učitelky (dýchání)
- popis pocitů při dotýkání se zvířátek, která máme doma nebo jsme se s nimi setkali mimo domov, city které u nás probouzejí při styku – umět vyjádřit, jestli je to pro mě příjemné nebo cítíuji ostych, strach, radost apod.
- výroba draka – použitý materiál (z čeho je vyroben papír, co je dřevo, provázek – vlastnosti těchto materiálů), pouštění vyrobeného draka na louce za fotbalovým hřištěm – počasí (vítr)
- hry s vyrobeným drakem – počítání mašliček na ocase, třídění podle barev, užívání pojmů více a o kolik, méně a o kolik, stejně, procvičování geometrických tvarů (snažit se názvy geom. Tvarů aktivně užívat)
- uvolňovací grafomotorické cviky podložené říkadlovými texty nebo melodiemi – mletí mlýnku, kouř z hrnečku, vaření kaše apod.

„Dítě a ten druhý“ - oblast *interpersonální*

- vyjádřením vlastních pocitů umět rozhodnout o přijatelnosti jednání postav v pohádkách, vyprávění nebo skutečných situacích vzniklých v kolektivu
- námětové hry se zvířátky – jmenování názvů domácích a hospodářských zvířat, poznávání proč je lidé chovají a jaký užitek pro člověka mají
- námětové hry – hry na seznamování dětí s kolektivem, začleňování ostýchavých dětí do hry, zařazení mladších dětí mezi skupinky starších dětí

- básně s tématem podzimních her nebo činností lidí – kultivovaný a výrazný přednes – ml.děti s pomocí učitelky, st.děti samostatný projev nebo v malé skupince, zpěv písní s oprou a vedením učitelky nebo nástroje, sluchové a rytmické hry s písní, intonační hry s melodiemi
- hry s prosociálním charakterem – např. „Na mýdlové bubliny“, „Převed' nás“ apod.

„Dítě a společnost“ - oblast *sociálně kulturní*

- těšit se z měnícího se počasí babího léta, učit se pozorovat změny v přírodě, počasí, barevnosti stromů, trávy a pokusit se samostatně pocít z pozorování přenést pomocí výtvarného projevu na větší plochu papíru (možnost kolektivní práce)
- poslech textu pojednávajícím o podzimním čase, samostatný projev při rozboru textu – reakce na otázky, vymýšlení otázek a hádanek vztahujících se k tématu v textu, artikulační hry se slovy, dýchání při mluveném projevu
- práce s přírodními materiály, které jsme společně posbírali při pobytu venku – lepení listů, otiskování barevných listů, konstruování z větviček, dokreslování dolepování výtvarnými materiály
- při zpěvu známých písní využívat zvukomalebná slova znázorňující hlasy zvířátek (kočička, pejsek, kravička apod.)

„Dítě a svět“ - oblast *enviromentální*

- kresba na základě citového prožitku ze setkání se zvířátkem (např. s pejskem, kočičkou, pozorování domácích zvířat při vycházce za město – kozy, ovce, králíci, drůbež, nebo zážitky z podzimního výletu do zoologické zahrady Ohrada v Hluboké nad Vltavou)
- učit děti přísunný krok s hudebním doprovodem – sledovat soulad pohybu s rytmem, estetičnost pohybu, pocitový výraz z pohybu
- využívání posbíraných přírodnin při hrách a poznávacích činnostech – výroba postaviček z kaštanů, žaludů, šípků, sušení a lisování listů (poznávání názvů stromů, rozdíl mezi tvary a velikostí listů, výtvarné hry s listy – otiskování, barvení, lepení, navazování listů k sobě atd.), výroba podzimních dekorací k výzdobě interiéru MŠ (dekorace do nádob, závěsy z plodů, navlékání plodů apod.)
- k čemu jsou pro člověka některé podzimní plody prospěšné – léčivé účinky šípků (vaření šípkového čaje), jeřabiny a dalších rostlin, estetické vjemy při procházkách přírodou – rozdíl v barevnosti a ostatních přírodních jevech
- k čemu jsou plody důležité pro zvířata – sběr kaštanů a žaludů pro zvířátka (odevzdání myslivcům k zimnímu dokrmování zvěře)

Listopad

Konkrétní cíle na měsíc listopad:

- uvědomovat si, že žijeme na zemi spolu s ostatními živočichy – nutnost ochrany přírody
- využívat hru k uvědomování si rozdílu mezi dětmi ve skupině a objasňovat dětem důvody, proč tomu tak je
- seznamovat děti s pohádkami, které nám vypovídají o tom, že sám nejsi nic ale společně dokážeme mnoho věcí, potřebný je každý z nás
- rozvoj komunikativních dovedností a vést děti ke kultivovanému projevu (básně, písně a vyprávění na besídku)
- manipulační činnosti a jednoduché činnosti s rozličnými předměty (pracovní činnosti s nůžkami, lepidlem, hra na rytmické nástroje apod.)
- rozvíjení kooperativních dovedností

Činnosti na měsíc listopad:

„Dítě a jeho tělo“ - oblast *biologická*

- sluchové hry se slovy – rozlišit hlásku na začátku slova
- zdolávání překážek různé výšky přirozenými způsoby (lezením, přeskoky, seskoky, prolézáním), procvičování kotoulu vpřed s dopomocí
- rozvíjení psychické i fyzické zdatnosti – zařazování delších vycházek při pobytu venku i v nepříznivém počasí, vhodné oblékání na pobyt venku a na pobyt v herně
- sluchové hry na intenzitu a délku zvuku nebo tónu, zvuky živé a neživé přírody – poslechové činnosti
- závodivé hry ve skupinách – obíhání dané mety, rychlá reakce na zvukový signál
- pozorování lidského těla – jeho části (umět pojmenovat viditelné části těla a poznat jejich funkci pro organismus), rozdíl mezi děvčaty a chlapci, mezi dětmi a dospělými, snažit se zformulovat, jaký bych chtěl být v dospělosti, ochrana zdraví při nepříznivém počasí
- zdravotně zaměřené hry – cvičení uvolňovacích a protahovacích cviků, podbarvení vhodnou hudbou
- hudební hry s barevností hlasu při zpěvu známých písní (zpívat jako medvěd, ptáček apod.)
- poslechové činnosti – zvuky, u kterých se určuje co se zrovna děje – popis činnosti, která právě probíhá, grafická hra se zaznamenáním průběhu vybrané činnosti

„Dítě a jeho psychika“ - oblast *psychologická*

- samostatné rozvíjení hry s navozeným nebo náhodně zvoleným tématem, rozdělení vedoucích úloh, střídání v nich, výroba doplňků pro hru, vymýšlení dalších variant hry
- při vymýšlení příběhů o zvířatech umět rozhodnout o pravdivosti nebo nepravdivosti tvrzení, využít při tom dramatizace vymyšlených příběhů
- rozvíjení námětových her „Na rodinu“, „Na lékaře“, prohlížení dětských knih a časopisů rozhovory nad obrázky a úkoly
- hry na řešení problémů – Co si oblečeme do divadla?, Jak správně stolovat?, Činnosti a počasí apod., vysvětlování neznámých pojmů používaných při těchto hrách, dramatické hry a organizování scének
- používání pojmů na, do, vedle, mezi, nad, pod při řazení předmětů podle slovní instrukce vlastní nebo učitelky
- činnosti spojené s časovým rozvržením dne – umět používat názvy dne: ráno, poledne, večer, dopoledne, odpoledne, podvečer
- četba textů o lidech a jejich zaměstnáních, poslech veršů
- námětové hry, hry s číslicemi a písmeny – zařazování tvarů do odpovídajících šablon

„Dítě a ten druhý“ - oblast *interpersonální*

- kolektivní práce – výtvarné, hudební, konstruktivní, tvořivé – spolupráce s ostatními, prosadit si svůj záměr a umět se přizpůsobit ostatním, vlastní hodnocení práce své i práce ostatních

- pozorování některých profesí a zaměstnání – např. kadeřnice, stavbař (zedník), automechanik, úřednice, lékař, prodavačka, policista, hasič, učitel, řidič, lesník, rybář – exkurze na některá pracoviště, do obchodů
- námětové hry „Na rodinu“, „Na obchod“, „Na stavbaře“ apod., které napodobují činnosti dospělých
- hry a činnosti vedoucí k vzájemnému respektování ostatních lidí, přijímání rozdílů mezi lidmi, posilování vzájemných dobrých vztahů mezi dětmi – podpora kamarádství, úcta ke stáří, respektování handicapovaných lidí apod.
- četba bajek nebo příběhů s výrazně etickým námětem pro děti – vysvětlování poučení vyplývajícího z textu

„Dítě a společnost“ - oblast *sociálně kulturní*

- výtvarné zpracování básně nebo písně o lesních zvířátkách, zachytit typ zvířecí figury, odpovídající barevnost, zachytit je v určité dějové situaci
- doprovod písní a hudebně pohybových her na hudební a rytmické nástroje, vytváření přehry a dohry v písních
- umět říci, čím jsou rodiče, kde pracují a umět posoudit prospěšnost každé práce pro společnost, rodinu, význam práce pro člověka samotného, které pracovní nástroje jsou charakteristické pro jednotlivé profese
- výtvarné zpracování vybraných oblíbených činností v průběhu dne – postava (dítě) v určité dějové situaci, kterou dobře zná z každodenních činností
- výtvarné pojetí pracovních nástrojů pozorovaných při pobytu venku přímo při práci dospělých, snažit se zachytit tvar, účel, ke kterému se nástroj používá, nebo činnost, která se s ním provádí
- vytváření dvojic předmětů, které k sobě významově nějakým logickým způsobem patří- např.cihla a zednická lžíce, dopravní značka a auto, strom a pila, řeka a ryba apod.

„Dítě a svět“ - oblast *enviromentální*

- život zvířat v lese v podzimním období – příprava na zimu, zvířata , která v zimě spí, vlastní pomoc při sběru kaštanů a žaludů, popis obrázků, líčení vlastních zážitků, poslech literárních textů vztahujících se k tomuto tématu, poznávání a jmenování lesní zvěře podle obrázku, pozorování zvěře na poli za městem (stopy)
- přednes veršů na téma, písně s příklady činností dětí i dospělých, napodobování činností ostatních – Kdo co dělá? (dramatizace)
- pozorování časového sledu činností během dne a ostatních jevů, které k časovým denním vztahům patří a týkají se bezprostředně života dětí v MŠ i mimo ni – kdy se vstává do školky, jaké je venku světlo, jaké je venku teplo, co budou dělat rodiče, sourozenci, kdy cvičíme, obědváme apod.
- předměty používané k jednotlivým činnostem během dne – toaletní potřeby, oblečení, jídlo, stolování,hygiena během celého dne
- písně s námětem jakékoli činnosti – poslech i nácvik

ZIMA

Prosinec

Konkrétní cíle na měsíc prosinec:

- **samostatný projev řečový, vokální, herecký i rytmický při výjimečných příležitostech konajících se v mateřské škole k aktuálním svátkům**
- **získávání povědomí o kulturních hodnotách svátků adventu a Vánoc**
- **záměrné soustředění na činnosti – výroba dáreků, práce s netradičním materiálem a přírodním materiálem**
- **uvědomování si příjemné a nepříjemné prožitky a projevovat se tak, jak se dítě cítí**
- **zvládnout sladit pohyb s rytmem**
- **prožívat radost z úspěšně zvládnutých úkolů nebo činností**
- **uvědomování si, že všichni lidé by měli dodržovat pravidla správného chování, odmítat společensky nežádoucí chování**

Činnosti na měsíc prosinec:

„Dítě a jeho tělo“ - oblast *biologická*

- ověřování zvládnutí sebeobslužných a pracovních činností – hygiena, oblékání, stolování, úklid hraček apod.
- cvičení – překážková dráha, strachový pytel, vyhýbání se ostatním dětem, cvičení s lavičkou, s náčiním aj.
- osvojení poznatků o svém těle – umět pojmenovat jednotlivé části těla a některé orgány, znát jejich funkci, znát v jaké části našeho těla se orgány nacházejí, umět říci jak si jednotlivé části těla chránit před nepříznivým počasím nebo před úrazy, péče o chrup (každodenní čištění zoubků po obědě)
- námětovými hrami „Na lékaře“ postupně odstraňovat strach nebo obavy z návštěvy dětského nebo odborného lékaře, vysvětlovat dětem neocenitelnou pomoc a práci všech lékařů pro život dětí i dospělých
- cvičení rychlé reakce na zvukový i zrakový signál – přirozené i zdravotní cviky, zdolávání překážek (samostatný výstup na žebříny, nácvik sestupu s dopomocí, přelézání přiměřeně vysokých překážek různými způsoby, procvičování kotoulu vpřed)
- grafomotorická cvičení – nácvik spirály – „Pára nad hrnečkem s čajem“, „Dým z komínů“ apod.

„Dítě a jeho psychika“ - oblast *psychologická*

- umět samostatně přednášet verše, zpívat písně, zahrát jednoduchou roli v dramatizaci pohádky, vyprávět text společně s ostatními, rytmickými nástroji doprovodit zpěv, samostatně zahrát na hudební nástroj (flétničku)
- procvičování správné výslovnosti při nácviku básní, písní a koled
- umět dodržovat pravidelný rytmus střídání barev a tvarů při tvořivých hrách, cvičení jemné motoriky při navlékání korálek, při hře s korálkovou mozaikou, s mozaikou se zatloukacími tvary
- ověření znalosti geometrických tvarů kruhu, čtverce, trojúhelníku a obdélníku – „Ozdoby na vánočním stromečku“

„Dítě a ten druhý“ - oblast *interpersonální*

- poslech tradičních hudebních skladeb s vánoční tematikou, koled, veršů, dramatizace vánočního příběhu o narození Ježíška doprovázené pohybem, hudbou a verši
- práce s potravinami – pomoc při výrobě těsta, pečení a zdobení perníčků, pečení některých druhů cukroví (z čeho se dělá těsto, válení, vykrajování, pečení, ochutnávání-popis chuti a vůně)
- opakování a procvičování veršů, písní, tanečků, dramatizací o zimě, Vánocích, zpěv a koled, četba příběhů s touto tematikou, navozování příjemné atmosféry po celou předvánoční dobu
- návštěva Centra sociální pomoci s vánočním programem pro starší spoluobčany, kteří žijí mimo svou vlastní rodinu (vysvětlení péče o tyto lidi)

„Dítě a společnost“ - oblast *sociálně kulturní*

- tvoření z různých modelovacích materiálů (těsta) – Pečeme na Vánoce – vyválet válečkem materiál (správný přítlak na váleček), vykrajování tvarů formičkou, samostatné tvarování z modelovací hmoty (váleček, koule, placka, dolepování detailů, vtláčování doplňkových materiálů, zdobení rytím nebo otiskováním)
- seznamování s kulturními tradicemi vánočních oslav, křesťanská tradice oslav Vánoc, tradice adventních příprav před Vánocemi, oslavy dříve a dnes, popis průběhu vánočních zvyklostí u každého doma, „Ježíšek“ – postava podle pověstí a tradic, význam pro dnešní děti i dospělé
- společná příprava výzdoby budovy mateřské školy v adventní době – práce s papírem, s textilem, s přírodním materiálem, s nářadím apod. – vytváření vkusného a esteticky vyváženého prostředí při přípravě společného vystoupení pro rodiče, ozdob na stromeček, přáníček k Vánocům, drobných dárků pro rodiče

„Dítě a svět“ - oblast *enviromentální*

- ranní vaření čaje bylinkového nebo ovocného čaje – ochrana zdraví před nachlazením, význam bylin a léků pro náš život, poznávání a jmenování některých produktů na přípravu čajů (ovoce, rostliny, med aj.), vlastnoruční pomoc při přípravě čaje, vytváření zdravých životních návyků a postojů, umět pojmenovat životu prospěšné návyky a návyky životu a zdraví škodlivé návyky
- kreslení nebo malování našeho těla se znázorněním orgánů v každém lidském těle, rozdíl mezi mužským a ženským tělem z hlediska fyziologického a společenské funkce (výtvarné zachycení zážitků z návštěvy záchranné služby)
- návštěva Městského muzea a galerie ve Vodňanech na aktuální výstavě, besedě vztahující se k oslavám Adventu a Vánoc
- přirozené nebo zprostředkované pozorování změn probíhajících v přírodě – pozorování stromů, keřů, ptáků a ostatních živočichů na zahradě nebo na jiných místech

Leden

Konkrétní cíle na měsíc leden:

- posilování pocitů ve vlastní síly, zvládání úkolů přiměřených věku i schopností dítěte
- osvojování dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj a další procvičování správné výslovnosti
- zdokonalování představy o počtu, znaky číslic a jejich numerická hodnota
- prohlubování poznatků o ochraně zdraví při zimních sportech a v zimním období vůbec
- cvičení pohybové zdatnosti při zimních sportech a při otužování při pobytu venku
- rozvíjení schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho dalším změnám
- vnímat pozitivně a přijímat hodnoty uznávané ve společenství, ve kterém se dítě běžně pohybuje (škola, rodina, kamarádi)

Hlavní činnosti v měsíci lednu:

„Dítě a jeho tělo“ - oblast *biologická*

- zaznamenat pohyb z jednoho místa ke druhému, pozorně sledovat předem danou cestu – „Lyžařský slalom“, „Kudy letěl ptáček“, „Cesta lesem“ apod.
- procvičování odhadu počtu předmětů, porovnávání počtu (pojmy více, méně, stejně a o kolik), procvičování znalosti barev, geometrických tvarů (poznat a pojmenovat tvar – základní geom. tvary)
- procvičovat házení míče obouruč na cíl, vyhazování do výšky, házení na zem a chytání míče po odrazu, plazení po lavičce, střídání rytmu chůze a běhu v souladu s hudbou
- prolézání strachovým pytlek různými způsoby, podlézání překážek různě vysokých, plazení po břiše, dodržování tempa hudby při kroku poskočném nebo přísunném, pohybové hry zaměřené na rychlou reakci a postřeh
- pohybová hra „Na mráz“ s obměnami - vytrvalost, rychlost, orientace v prostoru; pohybová hra „Na sněhové vločky“ – orientace v prostoru, spolehnutí na druhého, respektování druhého

„Dítě a jeho psychika“ - oblast *psychologická*

- rozhovor o zimních sportech – lyžování, sáňkování, bobování, bruslení – sledování sportovních závodů v televizi, vlastní provozování těchto sportů (bobování na zahradě MŠ, výlet na Šumavu za zimními sporty, sportování s rodiči), ochrana svého zdraví při zimních sportech (nebezpečí úrazů) a ohleduplnost při kolektivním sportování, základní zásady při první pomoci při úrazu, výtvarné zpracování na základě citového prožitku – „Sportovci na Šumavě“ – zážitky ze zimního výletu
- tvořivé hry, hry na představitost a fantazii s konstruktivními stavebnicemi a hrami podporujícími představitost a vytrvalost při práci – mozaiky, skládky z nepravidelných tvarů, skládky s číselnými a psanými znaky apod.
- jazykové hry s logopedickými říkadly – přesná a výrazná artikulace všech hlásek (starší děti), určování hlásek na začátku slov, třídění slov se stejným počátečním písmenem, postupné určování poslední hlásky ve slově
- operace s materiálem – třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání – využití různých předmětů (např. knoflíky, matky, hřebíčky, lžičky, MC kazety, výlisky z kovu z exkurze apod.)
- vytváření číselné řady s přesným určováním počtu – počítání sněhových koulí, počítání knoflíků u sněhuláka, počítání dětí na kopci při sáňkování apod.

„Dítě a ten druhý“ - oblast *interpersonální*

- opakování znalosti jména, příjmení, věku a bydliště, mateřské školy do níž chodím, příprava básně a písně
- využívat stolní hry a seznamovat se s pravidly těchto her, kontrolovat jejich dodržování a respektování domluvených pravidel těchto her u nás ve skupině – např. „Člověče, nezlob se“, „Utíkej, zajíci“, „Pexeso“, „Domino“, „Černý Petr“ aj.

- na základě pozorovaných zkušeností se zimou, sněhem a dalšími jevy umět charakterizovat hlavní činnosti zimního období lidí i zvířat – popis obrázku podle dějových skutečností, dovyprávění děje podle obrázku nebo podle vyprávění
- hry se sněhem – stavění sněhuláka, bobové dráhy nebo iglů pro Eskymácké děti na zahradě školy nebo při výletě na Šumavu – tvoření koule, upěchování sněhu, tvoření „cihel“ ze sněhu – ověřování vlastností sněhu při práci s ním

„Dítě a společnost“ - oblast *sociálně kulturní*

- výtvarné hry s netradičními materiály – barevný písek, samotvrdnoucí hmota, správné držení tužky při kreslení, přítlak na tužku, grafomorické hry – rovné čáry a tvar „U“
- návštěva základních škol ve městě při „Dnech otevřených dveří“ a na pozvání ředitelství každé školy, prohlídka prostředí školy, návštěva prvních tříd, ukázka práce ve škole (co všechno se naučili kamarádi, kteří loni s námi chodili do školky), rozhovor o pocitech a zážitcích z návštěvy
- dramatizace známých pohádek – samostatný projev při odříkání textu, vymyšlení nových příběhů a pohádkových postav – výroba kulís a kostýmů „U nás v divadle“
- získávat povědomí o materiálech, ze kterých se vyrábí vše kolem nás a jakým způsobem se materiály získávají, jaké mají vlastnosti – pokusy s tvrdostí materiálů, s pevností, s křehkostí, s trvanlivostí ap.
- umět popsat věci a spotřebiče, které nás každý den obklopují a usnadňují nám práci v domácnosti i jinde – „K čemu slouží“, význam těchto pomocníků pro běžný život i pro děti samotné (když mamince umyje nádobí myčka, potom má více času na procházky nebo čtení pohádek)
- pokusit se výtvarně zachytit některou z věcí, která nám pomáhá při práci – např. vysavač, kávovar, sporák, pračka apod., koláže s různými materiály

„Dítě a svět“ - oblast *enviromentální*

- charakteristika znaků zimního období, hlavní znaky počasí, změny v zimní přírodě, pozorování počasí (sníh, jinovatka, mráz, vítr, slunce, mraky apod.), rozhovor nad pozorovanými jevy a vlastními pocity při pobytu venku
- ptáci v zimě – pozorování ptáčků, výroba krmítka, umístění na zahradě, krmení pro ptáčky, zachycení typických znaků ptáků, barevnost, zpěv, básně a písňe o ptácích v zimním období
- pozorování dopravy ve městě – dopravní značky v okolí školy, dopravní prostředky, přecházení ulice, význam dopravních značek, respektování pravidel silničního provozu, nebezpečí v dopravě v zimním období
- pokusy s přírodními materiály – se sněhem a ledem, s rychlením větviček nebo cibulovin apod., umět pokusy slovně odůvodnit a popsat průběh a výsledek pokusu
- tvoření sněhuláků z modelovací hmoty nebo dalších materiálů – slepování jednotlivých tvarů koule, vytváření detailů a přilepování k základnímu tvaru sněhuláka, tvoření z jiných materiálů např. z vaty nebo natrhaného jemného papíru

Únor

Konkrétní cíle na měsíc únor:

- **rozvoj a podněcování smyslového vnímání v oblasti rozumové, citové, estetické**
- **vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, zemí, městem, lidmi, kde žije a vyrůstá**
- **vytváření pozitivních vztahů k prostředí, ve kterém dítě žije, učí se a vyrůstá – pozitivní vztah k rodině, městu a zemi**
- **rozlišování lidských činností na ty, které přírodu chrání, ale i ty, které přírodě ubližují – nutnost ochrany životního prostředí**
- **poznávat kulturu naší společnosti se všemi jejími zvyky a tradicemi, seznamování s významnými umělci dřívější i dnešní doby formou přiměřenou dětskému chápání**

Hlavní činnosti na měsíc únor:

„Dítě a jeho tělo“ - oblast *biologická*

- orientace vpravo, vlevo vzhledem k vlastní osobě při cvičení, přeskoky gumy a různých pevných překážek plynule za sebou
- poslechové činnosti – např. „Má vlast“ B.Smetany – vysvětlování toho, co chtěl skladatel v této symfonické básni lidem hudbou sdělit, seznamovat děti, že se dá komunikovat nejen slovy, při poslechových činnostech navodit příjemnou atmosféru, aby se děti k tomu chtěly vracet nebo tyto vjemy dále prohlubovat
- pohybem vyjádřit vyslechnutou skladbu – soulad mezi hudbou a pohybem a s využitím náčiní (šátky, stuhy apod.), citový prožitek z poslechu
- sluchová cvičení na rozlišování intenzity a délky zvuku a grafický záznam těchto vnímaných jevů – výběr barvy k hloubce nebo výšce zvuku a zaznamenání odpovídající délky zvuku, rozlišení druhu nástroje barevným odlišením nebo volbou materiálu
- dodržování tempa hudby samostatně, ve dvojicích, trojicích, v zástupu a kruhu, soulad s 2/4 a 3/4 taktem v tanečních hrách a při cvičení
- práce s papírem – stříhání, lepení, omalování, zdobení různými doplňky z přírodních materiálů, z textilu, peřiček, vaty apod. – výroba karnevalových masek
- prohlubovat v dětech radost ze hry – závodivé hry s využitím přirozených cviků (běh, skákání, lezení, plazení atd.), použití různých pomůcek, zařadit soutěže přiměřené věku a schopnostem všech dětí, ocenění všech dětí, prosociální hry

„Dítě a jeho psychika“ - oblast *psychologická*

- kresba tuší kolorovaná barvou, kresba uhlem, kresba křídami na téma významných budov ve městě, nebo na téma „Jak bych si představoval krásné město v budoucnosti“
- srovnávání předmětů příkládáním k sobě – velikost domů, délka ulic, velikost stromů, šířka řek apod. (užívání pojmů dlouhý, delší, nejdelší; krátký, kratší, nejkratší; vysoký, vyšší, nejvyšší; široký...; úzký...; hluboký...; aj.)
- aktivovat děti k souvislému verbálnímu projevu s užíváním všech druhů slovních druhů při vypravování zážitků z pozorování ve městě, vypravování příběhů o historických událostech ve městě, při formulaci vlastních představ a přání
- vytváření skupin prvků o daném počtu (využití rytmických nástrojů – nejen k demonstraci počtu prvků, ale i k počtu úderů apod.), umět přidat nebo ubrat podle pokynu učitelky
- procvičování pojmů první, poslední, před, za, před prvním, za posledním apod. při řazení dětí (masek), používání termínů řada, zástup, kruh

„Dítě a ten druhý“ - oblast *interpersonální*

- hádanky a sluchové hry, reprodukce známých hádanek, vymyšlení nových hádanek, sluchové hry např. „Kdo to zpívá?“, „Kdo je kočička?“, „Kdo takhle volá?“ apod.
- vyprávěním příběhů umět rozhodnout o pravdivosti či nepravdivosti toho, co říkám – skutečně viděné předměty, fakta, která všichni vědí – např. „Tráva má žlutou barvu“... Je to pravda? Apod.

- seznamování s některými hudebními nástroji, jejich názvy, jejich zvuky, způsobem hry na ně – běžně používané nástroje: klavír, kytara, flétna, casio; poslechové činnosti ostatních nástrojů a jejich obrazová podoba, rytmické nástroje
- využívání hudebních nástrojů k doprovodu písní – posuzovat rozdíly, poslech orchestrálních skladeb a odhadování nástrojů, které děti v hudebním díle slyší – použití dětem známých skladeb a písní, využití vlastních zkušeností z návštěv koncertů v kulturním domě (P. Novák, Kamarádi, Divadlo Drak aj.)
- básně a písně – pozorně a výrazně přednášet, napodobování přednesu dospělých, podpora chuti k těmto činnostem, skupinový přednes, doprovázení písní na vybrané hudební nástroje (flétna, metalofon, rytmické nástroje), napodobování orchestru vyslechnuté symfonické básně
- zpěv písní, které navozují příjemnou, veselou a úsměvnou náladu pro pobavení dětí i dospělých – např. písně s verši Jana Vodňanského nebo Jiřího Žáčka

„Dítě a společnost“ - oblast *sociálně kulturní*

- návštěva muzea a galerie ve městě a seznámit se s kulturním životem města – výstavy významných umělců a poznávání historických faktů týkajících se našeho města
- pozorování života ve městě a zajímavých událostí – návštěva kostela, budovy městského úřadu, pošty, policie, hasičů, polikliniky, nádraží a znát význam těchto budov pro život města (pozorování architektonicky zajímavých staveb a upozorňovat na ně)
- seznamování s rozdílem v pojmech potok – řeka – rybník, pozorování při pobytu venku, seznamování s významem pro člověka, význam rybářské tradice ve Vodňanech, seznamování se životem v řekách a rybnících, potřeba chránit čistotu vod, názvy významných řek v naší republice (Vltava, Labe, Blanice aj.)
- malování řeky na základě několika prožitků – pozorování řeky, poslech hudby – při poslechu hudby, samostatný výběr barev, které na děti působily v průběhu celého projektu – experimentování s barvou, využití prstových barev, vytváření nových barevných odstínů mícháním barev, práce s různými výtvarnými pomůckami (silné štětce, kartáčky na zuby, sítko apod.)
- výtvarně se pokusit ztvárnit tvar a barvu některého hudebního nástroje, se kterým jsme se blíže seznamovali (kytara, housle, flétna, klavír aj.), prostorové výrobky z kartonu a papíru podle vlastní fantazie „Orchestr“
- využití na reprodukovanou hudbu – soulad rytmu s melodií a pohybem, využití dosavadních zkušeností s 2/4 a 3/4 taktem, s rozdílem v tempu hudby

„Dítě a svět“ - oblast *enviromentální*

- rozšiřování povědomí o tom, kde dítě žije – v jakém městě (jeho významná minulost, vycházky za historicky významnými objekty a budovami významnými pro život naší obce, kulturní akce ve městě, přibližný přehled o tom, ve které části země se naše město nachází apod.), ve které zemi (historicky významné události, osoby, stavby, přírodní krásy, sounáležitost s ostatními státy Evropy a světa, umělci a jejich díla)
- seznamování s tradicemi Masopustu a karnevalovými zvyklostmi – upozornění na průvod masek městem, vyprávění zážitků z karnevalu, který již děti někdy v minulosti prožily (karneval v MŠ nebo s rodiči)
- vést děti k estetickému citění při výzdobě školy na karneval – volba vhodných barev, hodnocení práce formou pochvaly učitelkami i rodiči, pozvat rodiče na prohlídku školy, zainteresování maminek do přípravy pohoštění na karneval

JARO

Březen

Konkrétní cíle na měsíc březen:

- prohlubování schopností v oblasti jemné i hrubé motoriky
- koordinace ruky a oka v závislosti na lateraritě
- rozvoj zájmu o estetické hry a činnosti, které podporují logické myšlení, představivost a fantazii a vedou děti k intelektuálním hrám a k zájmu o učení
- posilování mravních zásad chování v kolektivu, na veřejnosti nebo v soukromí, řídit chování vůlí a vůlí ovlivňovat situaci
- rozvoj estetických vztahů ke světu, k zemi a městu, v němž žijeme, základy ochrany životního prostředí

Hlavní činnosti na měsíc březen:

„Dítě a jeho tělo“ - oblast *biologická*

- v tělesných cvičeních využívat barev k rychlé a přesné orientaci v prostoru, ke zdolávání překážek daným způsobem a k dodržování pravidel ve hrách
- geometrické tvary a barvy v grafických cvičeních, uvolňovací cviky na uvolňování zápěstí a předloktí ruky – větší formát papíru, držení grafického materiálu, přítlak na rozličný výtvarný materiál
- hry s písní „Travička zelená“ nebo s písní podobného charakteru, nácvik písně a básně s tématem vztahujícím se k jaru
- při hrách využívat stříhání, modelování a práci s dětskými časopisy – hry na cvičení logického úsudku, řešení labyrintů a her na rychlý postřeh (např. rozdíl mezi dvěma obrázky)

„Dítě a jeho psychika“ - oblast *psychologická*

- seznamovat děti s celou barevnou škálou – umět bezpečně poznat a pojmenovat základní barvy, starší děti poznat doplňkové barvy a jejich odstíny, znát předměty a jevy, které odpovídají určené barvě nebo barevnému odstínu
- pokusy s vytvářením nových barevných odstínů – experimentální hry s barvou, nanášení a míchání barev rozličnými způsoby, využití experimentálních pomůcek i podkladových materiálů (např. malování zubními kartáčky, míchání barev v gumových rukavicích, aby děti cítily kontakt s materiálem a jeho teplotou či konzistencí, malování na velké kartony papíru, na sklo apod.)
- práce s frontálními pomůckami – porovnávání a řazení předmětů podle velikosti – délka špejle, velikost vajíček, šířka stuhy apod. – praktická pozorování při pracovních činnostech (aktivní používání pojmů dlouhý, široký, vysoký, nízký, úzký apod.)
- velikonoční koledy – poslech veršů s dlouhodobou tradicí, význam koled, nácvik recitace – hry se slovy (rytmizace, hláska na začátku a konci slova, vymyšlení veršů a hádanek)
- seznamování s verši o jaru – vyzářující atmosféra z veršů, nácvik přednesu, přednes ve skupině i jednotlivě – určování délky hlásky ve slově a hudebně tuto hlásku znázornit
- hra s písní – zpěv na zvukomalebná slova, doprovod na rytmické nástroje, grafický záznam melodie (notová osnova, houslový klíč, noty – význam pro hru na nástroje), sledování melodie podle grafického záznamu

„Dítě a ten druhý“ - oblast *interpersonální*

- umět vyjádřit pocit z vykonané práce a spravedlivě ohodnotit práci svou i práci ostatních dětí a využívat k tomu všech druhů slov, melodie i intenzity hlasu (prožitek nad krásným obrázkem, ohodnocení společné stavby z kostek, pochvala za vzorný úklid hraček atd.)
- práce s netradičními výtvarnými materiály a technikami při výrobě velikonočních kraslic, ozdob do oken a práníček – práci motivovat citovými prožitky
- námětové hry na téma zvířat – zvířata domácí, hospodářská, volně žijící, chovaná v zajetí – způsob jejich přirozeného života, způsob ochrany všech zvířat, význam chovu hospodářských zvířat atd.

- poznávání a názvy rostlin pozorovaných při pobytu venku, návštěva zahradnictví s výkladem péče o rostliny v zahradnictví, způsobem množení rostlin, seznámení s náradím zahradníka, s prostory zahrady a skleníků (osvojení pojmů semínko, sazenice, hnojivo apod.)

„Dítě a společnost“ - oblast *sociálně kulturní*

- na základě poslechu hudby se pokusit pracovat pouze s určitou barvou a jejími barevnými odstíny, které si děti společně po poslechu namíchají a které by měly hudbu a prožitek z ní navozovat
- seznamování s významem velikonočních svátků z hlediska křesťanských tradic i z hlediska tradic světských – pozorování kostela s výkladem, návštěva Muzea a galerie ve Vodňanech, kde bývá výstava k Velikonocům nebo výstava kraslic z celé republiky, pozorování výzdoby města a výkladů v obchodech, výzdoby v ostatních školách ve městě
- poslech textů vztahujících se k velikonočním svátkům, rozbor textů po poslechu – vyjádření vlastních zážitků, které se podobají vyslechnutému textu (rozvoj souvislého vyjadřování s používáním rozvitých vět a vět složených)

„Dítě a svět“ - oblast *environmentální*

- pravidelné rytmické střídání barev při navlékání korálků z různých materiálů (dřevo, plast, sklo) – dodržovat barevnost i tvary
- seznamování s vývojem života z vejce – význam z hlediska reprodukce i z hlediska náboženského
- podílet se na výrobě výzdoby školy – práce s přírodninami, s papírem, s textilem, s různými druhy barev, klíčení semen a péče o ně
- seznamování se znaky jara – počasí, příroda, zvířata – odlišnosti jednotlivých ročních období ve vztahu ke člověku i k přírodě a zvířatům, ochrana přírody, umět pojmenovat názvy jednotlivých ročních dob a seřadit je podle posloupnosti, podle toho jak se v roce střídají
- pozorování přírodních jevů z okna, popis toho, co se děje na obloze (mraky, déšť, mlha apod.), jaké je venku světlo, teplo, způsob oblékání v takovém počasí, ochrana zdraví před nachlazením – malování pozorovaného
- zvířata a jejich mláďata – umět pojmenovat domácí zvířata podle obrázku a pokusit se pojmenovat jejich mláďata, způsob života, potrava, význam pro člověka a přírodu
- vliv tepla a světla na přírodu – pozorování zahrádek při pobytu venku, pozorování rychlení větviček – samostatný pokus
- přesazování pokojových rostlin ve škole – pomoc s plněním květináčů zeminou, se zaléváním, s odstraňováním starých oschlých listů apod., opakovat co potřebuje každá rostlina k růstu – pokusy (např. zakrytí trávníku kouskem materiálu, který nepropouští světlo a vláhu, rostliny ve tmavé místnosti apod.)

Duben

Konkrétní cíle na měsíc duben:

- rozvíjet u dětí používat rovnocenně všechny smysly
- vyvolávat v dětech poznávací city jako např. zvědavost, zájem, radost z objevování nového, chuť experimentovat apod.
- posilovat postavení jedince ve skupině, umět uplatnit svůj názor a obhájit si ho před ostatními, umět vysvětlit případná nedorozumění s kamarádem
- osvojování poznatků o světě a životě, o přírodním, kulturním i technickém prostředí kolem nás
- podněcovat v dětech pocit vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, společností

Hlavní činnosti na měsíc duben:

„Dítě a jeho tělo“ - oblast *biologická*

- sebeobslužné činnosti – prověřování schopností v této oblasti (svlékání, oblékání, obouvání, mytí, používání WC, čištění zubů, zavazování tkaniček atd.), pomoc mladším dětem s těmito činnostmi
- pracovní zkušenosti při výsadbě stromů na pozemku MŠ – klíčení některých semen (kaštan, žalud) a způsob péče o zasazený stromek (zalévání, okopávání, ochrana před poškozením při hře s míčem), samostatná práce se zahradním nářadím – využití zkušeností z návštěvy zahradnictví
- výroba ohrádky pro stromek – práce se dřevem, hřebíky, kladivem, pozorování práce s pilkou- bezpečnost práce při zacházení s tímto nářadím – návštěva truhlářské dílny
- běh a chůze v přírodním terénu – zdolávání přírodních překážek přirozenými způsoby (běh do kopce a s kopce, vyhýbání se stromům, přelézání spadlých stromů nebo větví, přeskakování nerovností terénu, podlézání větví apod.
- překážková dráha – seskok z vyšší roviny na měkkou podložku s dopomocí, prolézání strachovým pytlem, skluz v sedu i po zádech na lavičce
- krok poskočný z místa na doprovod hudby – využít známých písní nebo děti seznámit s novými lidovými písněmi, na které se poskočný krok hodí, zdůraznění těžké doby tleskáním nebo dupáním
- zdolávání překážkové dráhy – kotoul vpřed, plazení pod překážkami, plazení po šikmé lavičce, přeskoky různě vysokých překážek – „Cvičení hasičů“

„Dítě a jeho psychika“ - oblast *psychologická*

- malujeme, kreslíme strom podle vlastního výběru – práce na základě pozorování a podle toho, jaký strom na dítě nejvíce zapůsobil – výběr barevnosti i způsobu práce
- vytváření skupin prvků o daném počtu, pokusit se označit počet prvků příslušnou číslicí odpovídající počtu prvků ve skupině (stromy v lese, šišky na stromě, veverka na větvích apod.)
- dramatizace veršované pohádky „Polámal se mraveneček“ – naučit se recitovat verše, dramatizace pohádek o Ferdovi mravenci
- prohlížení obrázkových knih s tematikou života na Zemi s různými druhy živočichů, ověřování nabytých znalostí, skládání puzzlů a skládanek z nepravidelných tvarů
- při pozorování aprílového charakteru počasí – déšť se rychle střídá se slunečním svitem – rozhovor na základě prožitku, vyjádření pocitů, pozorování délky dne a tepla při svitu sluníčka
- poslechové činnosti – umět rozlišit zvuky živé a neživé přírody, soulad pohybu s hudbou (znázornění deště – lehkost při chůzi a běhu, rytmičnost kroků, pohyb paží v souladu s pohybem těla)
- práce s písněmi – vytváření předehry a dohry rytmickými nástroji a vhodnými dechovými nástroji u známých písní, dbáme na rytmickou přesnost a melodickou správnost písní
- význam a funkce dopravních značek, pozorování dopravního značení v okolí mateřské školy, dopravní značky významné pro chodce, seznámení s dopravními značkami, které se týkají především dopravních prostředků, světelná signalizace na křižovatkách (opakování geometrických tvarů, řazení předmětů s využíváním předložek a dalších pojmů), dopravní prostředky podle místa pohybu a funkce

„Dítě a ten druhý“ - oblast *interpersonální*

- malování duhy – skladba duhových barev, rozlišit teplé a studené barvy, vlastní pozorování úkazu, při jaké příležitosti se tento jev objevuje, práce s akvarelovými barvami, zapouštění do mokrého podkladu, vytváření barev zapouštěním do sebe
- práce s knihou Jana Vodňanského „Aprílová škola“ – čtení veršů, práce se slovy, rytmizace, rozhovor o básních, prohlídka ilustrací v knize a rozhovor o nich
- tvarování z modelovací hmoty – umět vytvořit váleček mezi dlaněmi a mezi dlaní a podložkou – vytváření např. duhy
- zachycení zážitků z exkurzí – výtvarné ztvárnění lidské postavy v určité dějové situaci, zachycení odpovídající barevnosti pozorované techniky, varovných signalizačních světel
- konstruktivní a námětové hry – např. „Na hasiče“, „Na dopravu“, „Na lékaře“, „Na policii“ apod.

„Dítě a společnost“ - oblast *sociálně kulturní*

- poslech textu o broučkovi např. Ferda mravenec, Broučci apod. – samostatně dokončit započatý text podle vlastní fantazie (rozvoj souvislého vyjadřování, výslovnost všech hlásek, používání slovních obrátů)
- výtvarné zpracování pozorovaného života hmyzu – práce s vlnou při vytváření pavučiny pro pavoučka, práce s vícerozměrnými předměty (krabičky, válečky) – sestavování, polepování, vytrhávání papíru, omalování atd.
- pozorování aut s výstražnou signalizací v ulicích – auta hasičská, policejní a záchranky – pozorování barevnosti těchto aut, funkce, kterou posádky aut plní pro společnost, chování ostatních účastníků silničního provozu
- návštěva hasičů ve Vodňanech – prohlídka techniky, vyprávění hasičů o funkci jednotlivých strojů a přístrojů, nebezpečí ohně, prevence požárů
- návštěva městské policie ve Vodňanech – seznámení s činností strážníků MP, prohlídka vybavení a techniky, prevence kriminality dětí a mládeže, ochrana svého zdraví při pohybu na ulici pěšky nebo na kole (připomenutí návštěvy záchranky a zopakování její funkce)

„Dítě a svět“ - oblast *enviromentální*

- pozorování stromů na zahradě, v parku, v lese – názvy stromů, rozdíl mezi stromem listnatým a jehličnatým, stromy ovocné a okrasné, význam stromů pro život na Zemi, ochrana stromů a lesních celků (chráněná území zákonem), rozdíl mezi stromem a keřem, plody stromů a keřů (ochrana zdraví – nejíst neznámé plody)
- při návštěvě lesa poslouchat zvuky živočichů a rostlin a pokusit se zvuky identifikovat od koho mohou být a z jakého směru se ozývají, ozvěna v lese – zpívání stromům
- pozorování života v trávě na zahradě školy i při pobytu venku nebo na tématicky motivované vycházce – poznávání některých druhů brouků a ostatních živočichů žijících v trávě – způsob jejich života, potrava, ochrana (vypalování trávy, nešetrný způsob obdělávání polí)
- barvy v dopravě, význam barev v dopravě, zvukové signály a reakce na zvukový a zrakový signál

Květen

Konkrétní cíle na měsíc květen:

- **rozvíjení schopnosti důležitých k tělesné a duševní pohodě dětí nejen v kolektivu, ale i doma**
- **rozvíjení pozornosti, paměti, představitivosti a fantazie při hrách a ostatních činnostech**
- **spolupráce se společenstvím ostatních lidí, učit se vnímat základní hodnoty uznávané ve společenství ostatních lidí**
- **pozorování změn v prostředí kolem nás vlivem lidské činnosti nebo vlivem podnebí**
- **rozvíjení sociálních a interaktivních her**

Hlavní činnosti na měsíc květen:

„Dítě a jeho tělo“ - oblast *biologická*

- ovoce a zelenina na našich zahradách – umět poznat, pojmenovat a rozlišit podle chuti a vůně některé druhy ovoce a zeleniny, kterou doma na zahrádce pěstujeme, způsob péče o ovoce a zeleninu, její význam pro výživu člověka
- rozvíjení soustředění a pozorovacích schopností při práci s drobným materiálem – korálková mozaika, skládanka z drobných dřevěných tvarů, obrázky z nepravidelných tvarů, navlékání korálek – práce nejen podle fantazie, ale hlavně podle předlohy
- rozvoj fyzické zdatnosti a sebeovládání při zařazování delších vycházek do přírody – chování v přírodě, pomoc druhým, zdolávání přírodních překážek apod.
- hry na hřišti – míčové hry, hry na cvičení rychlosti, zdatnosti, překonávání strachu z neznámého a ohleduplnosti k ostatním – „Na sportovce“
- rozdíl mezi chlapcem a dívkou – v čem se lišíme, co máme všichni společného, jak přicházíme na svět, funkce rodiny a společnosti
- umět správně zacházet s dechem při zpěvu i za chůze – zpívání při delších vycházkách, rytmicky přesný zpěv, ochrana hlasu, hry se zpěvem v přírodě atd.

„Dítě a jeho psychika“ - oblast *psychologická*

- výroba dárku pro maminky – práce s netradičními technikami a materiály
- dramatizace navozených situací s tím, že děti samostatně domyslí nebo dohrají vzniklou situaci a tím vyřeší navozený problém
- opakování časových vztahů během dne spojovaných s různými činnostmi v rodině – „Kdo co dělá“, prověřování znalosti pojmů ráno, poledne, večer, dopoledne, odpoledne, noc, umět jednotlivé činnosti nejen pojmenovat, ale i popsat, co se při nich děje a jaký mají výsledek, umět ohodnotit jednotlivé činnosti z hlediska významu pro rodinu
- námětové hry „Na rodinu“, „Na obchod“, „Na opraváře“ a další povolání a zaměstnání, která děti znají z rodiny nebo televize a zajímají je
- práce frontální metodou – rozhodnout, kam patří jednotlivé druhy rostlin podle místa jejich výskytu (dokreslování, stříhání, lepení apod.), opakování rozdílů mezi stromem listnatým a jehličnatým a mezi stromem okrasným a ovocným
- pozorování obrázků z různých úhlů – pohled zpředu, zezadu, shora apod., orientace podle mapy, vlastní zážitky a zkušenosti s orientací v neznámém prostoru např. při výletě, dovolené, vysvětlení funkce map
- život lidí ve městě a na vesnici – rozdíl mezi městem a vesnicí, kdo z dětí žije ve městě a na vesnici – význam města a vesnice, hlavní charakteristické znaky města a vesnice, pozorování staveb ve městě a významných městských budov a seznámení s jejich funkcemi a významem
- vytváření číselné řady a skupin předmětů (pojmy více a o kolik, méně a o kolik, stejně), poznat některé číselné znaky a umět je správně přiřadit k danému počtu prvků

„Dítě a ten druhý“ - oblast *interpersonální*

- zachycení činností, které doma maminky vykonávají – „Co bych si nejvíce přál pro mojí maminku“ – zachycení představ, které by práci maminky v domácnosti nebo v zaměstnání usnadnily, aby měla více času na děti a tatínka
- při námětových hrách pozorovat úroveň vyjadřovacích schopností dětí, schopnosti prosadit se ve skupině, schopnosti vést a organizovat hru, předcházet konfliktním situacím
- pozorování mláďat na vesnici – výlet do blízké vesnice (pozorování zvířat a jejich mláďat) – způsob rozmnožování, čím se živí, význam pro člověka
- dodržování pořádku v hračkách, námětové hry , hry s konstruktivními stavebnicemi – kolektivní hry, kombinování jednotlivých druhů stavebnic do sebe, domluva při spolupráci
- dbát na dodržování dohodnutých pravidel ve hrách a ve vzájemném soužití v mateřské škole i doma a na veřejnosti, řešení vzniklých konfliktů

„Dítě a společnost“ - oblast *sociálně kulturní*

- svátek matek – rozhovor na téma „Jaká je moje maminka“ – funkce matky v rodině, povolání, která maminky vykonávají, práce v domácnosti, rozlišení ženských a mužských povinností, rozlišení zaměstnání vhodných pro ženy a muže (návštěva takových profesí)
- básně a písně s námětem o mamince – citový prožitek z toho, že to bude poděkování za to, co pro nás každý den maminka dělá (besídka, pohoštění)
- opakování poznatků o zvířatech – „U babičky na dvorečku“ – domácí zvířata (umět poznat a pojmenovat domácí zvířata a jejich mláďata, význam pro člověka, jak se zvířátka navzájem chovají mezi sebou, jak se chovají ke člověku, ochrana zdraví před neznámými zvířaty apod.), „Na návštěvě u pana zajíce“ – zvířata volně žijící (poznat a pojmenovat některá volně žijící zvířata a jejich mláďata, čím se živí, význam pro člověka, pomoc zvířátkům v lese), „Jak se žije v ZOO“ – zvířata chovaná v zajetí a zvířata exotická, pozorování zvířat při vycházkách a výletech
- kolektivní práce – společná práce ve skupině na výrobku většího rozměru (vzájemná domluva na způsobu práce, na technice, kterou skupina zvolí, aby dosáhla výsledku, na pracovních úkolech jednotlivců apod.)
- dbát na správnou artikulaci všech hlásek i skupin hlásek, sluchově rozkládat slova na slabiky, opakování básní a seznamování s veršovanými pohádkami Františka Hrubína (rozdíl mezi veršovanou a prozaickou pohádkou)

„Dítě a svět“ - oblast *enviromentální*

- pozorování zahrádek během pobytu venku – jmenování květin a ostatních rostlin v zahradách, všimnout si barevnosti, velikosti a tvaru rostlin, úprava zahrad, rozdíl mezi zahrádkou a parkem ve způsobu osazování rostlinami, rozdělení rostlin podle jejich funkce (rostliny, okrasné a užitkové)
- pozorování rostlin a živočichů na louce při vycházkách za město – jak se rostliny na louce liší od rostlin na zahradě, společné znaky, význam pro život člověka (ochrana životního prostředí), pro život ostatních živočichů, poznat a pojmenovat některé luční rostliny (herbář)
- zachytit podobu stromů v květnu – proč stromy kvetou, které stromy máme na zahradě MŠ – malba, kresba na základě vlastního pozorování
- seznamování se základy pěstitelských a chovatelských činností – jak se množí rostlinky, rozmnožování živočichů, základní poznatky o světě rostlin a zvířat
- základy pěstitelských prací – setí semínek některých rostlin (např. kadeřavé petrželky, bazalky, pažitky, které si potom budeme dávat na chléb při svačině nebo do polévek), sázení okrasných květin do truhlíků na terase (péče o rostliny – okopávání, zalévání, pletí), pomoc při údržbě zahrady školy (vytrhávání plevelu na chodnicích, hrabání trávníku, sbírání kamínků z trávníku, zametání apod.)

LÉTO

Červen

Konkrétní cíle na měsíc červen:

- **rozvoj sociální citlivosti, tolerance a respektu ke všem skupinám lidí v naší společnosti**
- **osvojování poznatků o světě, národech a jejich zvyklostech, rozvíjet povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí jednotlivých národností a národů**
- **podporovat dětská přátelství, umět se poznat a vzájemně respektovat ve skupině, umět si odůvodnit některá jednání odlišující se od jednání našeho**
- **samostatný projev před skupinou dětí i dospělých, spolupodílet se na přípravách společných oslav a svátků**
- **pozorování přírody, životního prostředí, poznávání rozdílů v ekosystémech na naší planetě Zemi, seznámení s vesmírem**

Hlavní činnosti na měsíc červen:

„Dítě a jeho tělo“ - oblast *biologická*

- hod horním obloukem obouruč na cíl, do otevřeného prostoru, hry s míčem, dodržování pravidel míčových her, cvičení rychlosti a postřehu
- soutěživé hry – vybíhání z dané mety, obíhání dané mety, běh ve dvojicích, běh s obměnami, běh s různým náčiním apod.
- umět zaujmout místo na cvičení podle pokynu učitelky – používat pojmy řada, zástup, kruh – organizačně zvládnout složitější situace (organizace besídky)

„Dítě a jeho psychika“ - oblast *psychologická*

- pozorování města z jeho okolí při delších vycházkách – dokázat určit, kde se nachází jednotlivé budovy a umět říci k jakému účelu slouží, co se v nich dělá
- pozorování a následné malování některé významné budovy ve městě – zachytit charakteristické znaky budovy, barevnost a znát její účel a současnou funkci
- hry na logiku a myšlení – přiřazování významově souvisejících obrázků ve dvojicích, skládání pohlednic rozstříhaných na nepravidelné části, hra „Domino“
- určování pojmů vysoký, nízký v otevřeném prostoru – určování výšky budov ve městě, výšky stromů v parcích, velikosti komínů apod.
- rozvrhnutí děje v ploše, přihlídnutí k volbě barevné skladby, která je charakteristická pro určitý prožitek dětí – „Výlet“
- zaznamenat pohyb z jednoho místa ke druhému a umět sledovat předem danou cestu, najít nejkratší a nejdelší možnou cestu ze všech možných (řešení labyrintů)
- umět určit vzájemnou polohu dvou a více objektů vzhledem k vlastní osobě i mezi objekty navzájem a pracovat při tom samostatně (frontální metoda)
- opakování počtářských znalostí – vytváření číselné řady, poznávání číselných znaků a napodobování znaků psaním, znalost geometrických tvarů a barev, třídění předmětů na skupiny
- poslech textu – bajky – rozhovor na téma přečteného textu, jak by příběh mohl skončit jinak než napsal spisovatel, jak se příběhy o zvířatech podobají lidským příběhům
- respektovat pokyny dospělých o umět podřídit své zájmy zájmům skupiny, umět vyhodnotit chování své i chování ostatních dětí

„Dítě a ten druhý“ - oblast *interpersonální*

- pokusit se zformulovat jednoduchý vzkaz pro kamaráda, maminku nebo paní učitelku, umět zformulovat odpověď na vzkaz
- seznamování dětí s tím, že kromě nás žije na světě spousta dalších lidí, kteří se od sebe liší vzhledově i způsobem života, každý národ má rozdílné kulturní a společenské zvyklosti a tradice, seznamovat je s nutností tyto tradice respektovat a ctít

- hry námětové „Na Indiány“, „Na Eskymáky“ – výroba charakteristických doplňků k hrám (oblečení, nástroje, obydlí apod.)
- vyprávění podle fotografií z různých akcí během školního roku (besídky, oslavy, exkurze, výlety, návštěvy ve školce) „Co všechno jsme prožili“ – vypravování vlastních vzpomínek a zážitků, naslouchání druhým, vyprávění co by se ještě mohlo stát atd.
- při hrách se snažit střídat ve vedoucích rolích (zapojovat i mladší děti), objevovat nebo vyrábět si další doplňky do her (oblečky, výroba ohrádek, výroba deček apod.), uplatňovat ve hrách další nové nápady a poznatky

„Dítě a společnost“ - oblast *sociálně kulturní*

- znát jméno města, ve kterém žijeme (kam chodíme do školky), kde toto město leží (ve které zemi, na kterém světadíle)
- pozorování města – kulturní památky, úřady, obchody, instituce důležité pro život města (poliklinika, policie, hasiči, pošta, nádraží), podniky ve městě (co se v nich vyrábí), školy , doprava, významní rodáci (návštěva Muzea a galerie ve Vodňanech, Městského úřadu ve Vodňanech, pošty, nádraží, obchodů atd.)
- pozorování charakteristických znaků letního počasí a přírody – rostliny, zvířata, ptáci, člověk – rozhovor na téma „Co děláme v létě“ (činnosti v letním období na zahradě, na poli, prázdniny, činnosti lidí při dovolené apod.)
- písně a básně charakterizující toto roční období, letní náladu a společné zážitky z průběhu celého roku, pohybové hry s písní – vyjádření charakteru písně pohybem (smutná písnička, veselá písnička, pochodová písnička, poskočná písnička apod.)
- výtvarně zachytit svou představu „Jak vypadá náš svět“ – ztvárnit všechny popsané národy, krajiny, zvířata apod.
- písničky, básničky, tanečky a pohádky, které si připravujeme na besídku – rozloučení se školáky, ukázka toho jak jsme šikovní a co všechno jsme se naučili
- práce s papírem a barvami – spolupodílení se na výzdobě školy před besídkou – výzdoba oken, skládání papíru, stříhání podle předlohy atd.

„Dítě a svět“ - oblast *enviromentální*

- rybářská tradice města Vodňany – pověst, rybníky, chov ryb, tradiční způsoby výlovů rybníků a rybníkářství, návštěva výstavy mezinárodní rybářské výstavy pořádané k „Vodňanským rybářským dnům“, poznávání ryb apod.
- pozorování rozdílů v krajině při celodenních výletech do přírody, využití získaných zkušeností z okolí města při pozorování rozdílů, umět postřehnout rozdíly v kulturních památkách jednotlivých měst a význam některých měst pro naši společnost (krajské město, hlavní město apod.)
- prohlížení obrázkových knih s tématem společenství lidí na Zemi, s tématem vesmíru, s tématem živočichů žijících na Zemi
- poslech národních jazyků některých obyvatel Země, jejich písní a seznamovat je s odlišnostmi v oblékání a některými tradicemi, skladbou jídelníčku a s podnebím, ve kterém žijí, kde se na mapě jejich země nachází a jak se jmenuje